

2008 m. vasario 12 d. pareikštas ieškinys byloje Europos Bendrijų Komisija prieš Portugalijos Respubliką

(Byla C-52/08)

(2008/C 107/22)

Proceso kalba: portugalų

Šalys

Ieškovė: Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama H. Støvlbæk ir P. Andrade

Atsakovė: Portugalijos Respublika

Ieškovės reikalavimai

- Pripažinti, kad galimybės įgyti notaro profesiją atžvilgiu neperkėlusi Direktyvos 2005/36/EB⁽¹⁾, kuria panaikinta ir pakeista Direktyva 89/48/EEB⁽²⁾, Portugalijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/36/EB.
- Priteisti iš Portugalijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Ieškinio pagrindai ir pagrindiniai argumentai

Komisija mano, kad Portugalijos valstybė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 13 straipsnį, neleidama kitų valstybių narių notarams užsiimti savo profesine veikla Portugalijoje, nors jie turi teisę ja užsiimti valstybėje narėje, kurioje ši profesija reglamentuota arba jie užsiėmė šia profesija nustatytais sąlygomis valstybėje narėje, kurioje ji neregamentuota.

Bet kuriuo atveju reikalaujama iš kandidatų į notarus Portugalijos universitete įgyto teisininko diplomo arba akademinės kvalifikacijos, lygiavertės tai, kurios reikalaujama pagal Portugalijos teisės aktus, Portugalijos valstybė taip pat neįvykdė įsipareigojimų pagal tos pačios direktyvos 13 ir 14 straipsnius.

Be to, reikalaujama iš kandidatų į notarus, kad jie prieš mokymus išlaikytų valstybinį egzaminą, skirtą patikrinti bendras jų žinias teisės srityje, Portugalijos valstybė taip pat neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 14 straipsnio 3 dalį ir 3 straipsnio h punktą.

Taigi Komisija mano, kad notaro profesijos atžvilgiu Portugalijos valstybė neperkėlė Direktyvos 2005/36.

(¹) 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, p. 22).

(²) OL L 19, p. 16.

2008 m. vasario 12 d. pareikštas ieškinys byloje Europos Bendrijų Komisija prieš Austrijos Respubliką

(Byla C-53/08)

(2008/C 107/23)

Proceso kalba: vokiečių

Šalys

Ieškovė: Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. Braun ir H. Støvlbæk

Atsakovė: Austrijos Respublika

Ieškovės reikalavimai

- Pripažinti, kad pagal *Notariatsordnung* (Notarų kodeksas) 6 straipsnio 1 dalį leisdama užsiimti notaro profesine veikla tik tuomet, jei asmuo turi Austrijos pilietybę, Austrijos Respublika pažeidė EB 43 ir 45 straipsnius.
- Pripažinti, kad, kiek tai susiję su notaro profesine veikla, į nacionalinę teisę neperkėlusi Direktyvos 89/48/EB (arba Direktyvos 2005/36/EB), Austrijos Respublika pažeidė šią direktyvą bei EB 43 ir 45 straipsnius.
- Priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

Ieškinio pagrindai ir pagrindiniai argumentai

EB 43 straipsnis draudžia bet kokią diskriminaciją dėl pilietybės, kurią sukelia teisės aktai, apribojantys įsisteigimo laisvę. Pagal EB 45 straipsnio pirmą dalį veiklai, kuri bet kurioje valstybėje yra susijusi, nors ir laikinai, su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, įsisteigimo laisvės nuostatos netaikomos.

Austrijoje pagal *Notariatsordnung* tik Austrijos piliečiai gali būti paskirti notarams. Nagrinėjama nuostata, kliudydama asmenims užsiimti notaro profesine veikla, nustato diskriminaciją dėl pilietybės ir apriboja kitų valstybių narių piliečių įsisteigimo laisvę.

Komisija mano, kad notaro profesinei veiklai netaikoma EB 45 straipsnyje nustatyta išimtis, todėl įsisteigimo laisvė taikytina ir šiai profesinei veiklai.

Siekiant atsakyti į klausimą, ką reiškia „viešoji valdžia“ EB 45 straipsnio prasme, visų pirma reikia išsiaiškinti, ką ši sąvoka reiškia nacionaliniame lygmenyje. Tai, kad vienoje valstybėje narėje profesinė veikla nėra laikoma viešosios valdžios privilegija, negali pagrįsti išimties, net jei kitose valstybėse narėse ta veikla ir laikoma viešosios valdžios privilegija. Antra, aiškinant EB 45 straipsnio prasme, viešosios valdžios sąvoka ir taikymo sritis turi būti apibrėžta Bendrijos teisės požiūriu, o jos reikšmę turi savarankiškai ir nepriklausomai išaiškinti Teisingumo Teismas. Tai, kad Austrijos įstatymų leidėjas ir Austrijos teismai iš esmės notaro profesinę veiklą laiko viešosios valdžios privilegija, nereiškia, kad šiai veiklai negali būti taikoma įsisteigimo laisvė siauresne prasme aiškinant Bendrijos teisę. EB 45 straipsnis, kadangi juo nustatoma išimtis iš pagrindinės laisvės, turi būti aiškinamas siaurąja prasme.

Šiame integracijos etape, kiek tai susiję su profesine notarų veikla, labai sunku rasti tinkamą pateisinimą pilietybės sąlygai. Nei vienai iš jų vykdymų veikų vykdyti, net jei jos ir nesusijusios, nereikalaujama ypatingo ryšio su valstybe, kaip tai būtų įtvirtinus pilietybės sąlygą. Be to, įgyvendinant savarankiškos valdžios funkcijas ir naudojant valstybės galias nė viena iš šių veiklų nesukeltų konfliktų su piliečiais.

Siekiant pateisinti nustatytą pilietybės sąlygą Austrijos Respublikos nurodytos veiklos — teisinių sandorių ir sutarčių autentiškumo patvirtinimas, priverstinio įvykdymo sąlygos nustatymas, teisinė konsultacija ir *Gerichtskommissar* veikla (notaras, teismo paskirtas įgyvendinti tam tikrus procesinius veiksmus), — nėra pakankamos, norint pagrįsti EB 45 straipsnio taikymą. Ta dalimi, kuria šiomis veiklomis faktiškai vykdomos viešosios valdžios funkcijos, šios funkcijos vykdomos tik netiesiogiai. Be to, viešosios valdžios funkcijų vykdymas neturi būti painiojamas su viešojo intereso veikla. Nauda visuomenei nebūtinai yra viešosios valdžios elementas; veikla, kuria siekiama ginti viešąjį, o ne asmeninį, interesą, nebūtinai preziumuoja viešosios valdžios funkcijų perdavimą. Nors faktinio viešosios valdžios funkcijų vykdymo sritis ir toliau gali būti palikta tik tos valstybės narės piliečiams, šios veiklos vykdymas viešojo intereso tikslu — taip yra, pavyzdžiui, administruojant teisingumą prevenciniais tikslais, gali būti garantuojamas profesinei veiklai ir su ja susijusiems įsipareigojimams nustačius specialias taisykles ir kontrolę.

Taigi Komisija mano, kad nei viena iš šių Austrijos notarų vykdymų veiklų, nagrinėjant atskirai ar bendrai, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neįgyvendinamos viešosios valdžios funkcijos Teisingumo Teismo praktikos prasme.

2008 m. vasario 12 d. pareikštas ieškinys byloje Europos Bendrijų Komisija prieš Vokietijos Federacinę Respubliką

(Byla C-54/08)

(2008/C 107/24)

Proceso kalba: vokiečių

Šalys

Ieškovė: Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama H. Støvlbæk ir G. Braun

Atsakovė: Vokietijos Federacinė Respublika

Ieškovės reikalavimai

- pripažinti, kad *Bundesnotarordnung* (Federalinio notariato kodekso) 5 straipsnyje numaćiusi Vokietijos pilietybę kaip sąlygą tapti notaru, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė įsipareigojimus pagal EB 43 ir 45 straipsnius;
- pripažinti, kad neperkėlusi Direktyvos 89/48/EB (arba Direktyvos 2005/36/EB) notarų veiklos atžvilgiu, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė įsipareigojimus pagal šią direktyvą ir EB 43 bei 45 straipsnius;
- priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

Ieškinio pagrindai ir pagrindiniai argumentai

Ieškovė nurodo, kad EB 43 straipsnis uždraudžia bet kokią diskriminaciją dėl pilietybės, išplaukiančią iš teisės aktų kaip įsisteigimo laisvės apribojimas. Remiantis EB 45 straipsnio pirmąja pastraipa, šio skyriaus nuostatos netaikomos veiklai, kuri bet kurioje valstybėje yra susijusi, nors ir laikinai, su viešosios valdžios funkcijų vykdymu.

Remiantis *Bundesnotarordnung* nuostatomis, Vokietijoje notarais gali tapti tik Vokietijos piliečiai. Taigi nagrinėjama nuostata diskriminuoja pilietybės pagrindu ir, neleidama kitų valstybių narių piliečiams užsiimti notaro veikla, pažeidžia jų įsisteigimo laisvę.

Komisijos nuomone, notarų veiklai EB 45 straipsnio išimtis netaikoma, dėl to šiai profesijai turi būti taikoma įsisteigimo laisvę reglamentuojančios nuostatos.